

Důchodovou reformu prosadíme, vzkázal Fiala. A poslanci už vědí, co Jurečka na lidi chystá

- CZ24 News | 1. prosince 2023

ČESKO: Premiér Fiala v pondělí tvrdil, že vláda o úsporném balíčku široce jednala s odbory, s opozicí i se všemi ostatními. Poslankyně SPD Lucie Šafránková, která hnutí zastupuje ve výboru pro sociální záležitosti, uvádí tato premiérova slova do reality. Nyní se poslanci zabývají především důchodovou reformou ministra Jurečky. O té premiér také několikrát zopakoval, že bude prosazena.

Premiér Petr Fiala řekl o pondělní stávce učitelů a průmyslových zaměstnanců, že je bezdůvodná a nezodpovědná. Vy vidíte důvody, proč proti této vládě stávkovat?

Ano, těch důvodů je prakticky už nyní nekonečná řada.

Hnutí SPD i já osobně jsme opakovaně jasně podpořili oprávněné požadavky občanů protestujících proti asociální politice vlády Petra Fialy.

Speciální pozornost jsme věnovali zejména stávce pracovníků ve školství, kde je situace vinou vlády mimořádně špatná a hrozí zde významné zhoršení kvality vzdělávání, což je pro nás nepřijatelné. Přitom tato vláda bezostyšně a pokrytecky označuje školství a vzdělávání jako svoji prioritu.

Je naprosto evidentní, že působení vlády Petra Fialy vede k neustálému zhoršování ekonomické a sociální situace v naší zemi a k historicky nebyvalému propadu životní úrovně našich občanů – zejména těch, kteří poctivě pracují, ale i důchodců a zdravotně postižených.

Vláda je zcela nekompetentní, chová se arogantně a nevede skutečný sociální dialog.

Dramaticky rostou ceny energií a v příštím roce se situace ještě výrazně zhorší. Zdravotnictví je v rozvratu, hrozí omezení poskytování lékařské péče, dlouhodobě je zde nedostatek mnoha základních léků. Dva roky nepřetržitě klesají reálné mzdy, spotřeba domácností a maloobchodní tržby. Klesá objem průmyslové výroby i hospodářský výkon vyjádřený hrubým domácím produktem. Ve všech těchto ukazatelích jsme nejhorší z evropských zemí.

A za tohoto stavu vláda bezhlavě zvyšuje daně a odvody všem českým občanům i firmám, plánuje zvyšovat věk odchodu do důchodu a snížení reálných důchodů budoucím seniorům.

Je to šílené.

Při debatách kolem stávky byly pro mnohé největším šokem informace o výši platů nepedagogických pracovníků ve školství, pohybující se na úrovni minimální mzdy nebo dokonce i pod ní. Do toho se vložil místopředseda TOP 09 pan Havel, když několik dní před stávkou zveřejnil svůj blog o tom, jak se ve školních jídelnách vaří hnusně. Co dělat, aby se dokázalo nějak účinně pomoci právě těmto skupinám s úplně nejnižšími příjmy?

Je nutné učinit rychle celou řadu kroků.

Za prvé, pravidelně zvyšovat minimální mzdu, alespoň někde v pásmu mezi mírou růstu inflace a hodnotou růstu průměrné mzdy. Ve výši minimální mzdy jsme na chvostu Evropy, což je ostuda. Za jakoukoli poctivou práci na plný úvazek musí být zaměstnanec důstojně zaplacen, aby ze mzdy mohl vyžít a uživit rodinu bez závislosti na sociálních dávkách.

Dále je nezbytné zvyšovat i tzv. zaručené mzdy, tedy nejnižší přípustné mzdy pro jednotlivé kategorie prací. To Fialova vláda vloni neudělala a je to i jedna z příčin ostudně nízkých mezd v mnoha profesích, včetně nepedagogických pracovníků ve školství.

Za mě by bylo nejlepší, aby výše minimální mzdy a zaručených mezd nebyly závislé na libovůli vlád, ale aby byly předvídatelné, zakotvené v zákoně a navázané na vývoj průměrné mzdy či inflace.

Namísto by byla i systémová změna financování školství, kde panuje značná nerovnováha napříč regiony, kdy jsou přirozeně diskriminováni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci škol z chudších oblastí. resp. z chudších obcí, které jsou zřizovateli základních a mateřských škol. Obdobně to platí i v případě krajů, které zřizují a spolufinancují střední školy.

Zde musí jednoznačně převzít rozhodující roli a zodpovědnost stát, protože školství a vzdělávání jsou veřejnou službou prvořadého celostátního strategického významu.

Premiér ale neustále opakuje, že sociální dialog probíhá a o reformách že probíhala „široká diskuse“. Co byste na tato tvrzení řekla v kontextu toho, co jste zažila při projednávání Stanjurova balíčku a dalších návrhů v Poslanecké sněmovně?

O konsolidačním balíčku žádná koncepční debata neproběhla. Opozice i odbory byly postaveny před hotovou věc.

Stejně tak jako obce a kraje, kterým vláda v konsolidačním balíčku sebrala podstatnou část příjmů pocházejících z vybraných daní (tzv. sdílené daně, rozpočtové určení daní), což se rovněž v následujících letech velice negativně projeví na kvalitě a dostupnosti veřejných služeb (školství, zdravotnictví, veřejná doprava, sociální služby) zajišťovaných právě obcemi a kraji.

Navíc vláda během letních prázdnin konsolidační balíček výrazně upravila směrem k horšímu, a to opět bez jakékoli diskuse, formou pouhého pozměňovacího návrhu – tedy dokonce bez toho, že by k takto důležitým změnám proběhlo vnitřní meziresortní připomínkové řízení.

V tomto týdnu čeká Poslaneckou sněmovnu jednání o státním rozpočtu na příští rok. Co říkáte na návrh, který vláda do hlasování posílá?

Jde především o návrh nerealistický a nepravdivý. Vláda sice deklaruje rozpočtový deficit ve výši 252 miliard korun, ovšem skutečný rozpočtový schodek je výrazně vyšší. Jednak kvůli nadsazenému odhadu daňových příjmů (což říká i předseda Národní rozpočtové rady vlády) a kvůli desítkám miliard korun veřejných výdajů skrytých v mimorozpočtových fondech.

Kromě toho lze v důsledku zvýšení daní a povinných pojistných odvodů českým občanům a firmám skrze zmíněný konsolidační balíček důvodně očekávat i další pokles spotřeby domácností a hospodářského výkonu měřeného hrubým domácím produktem – a tedy i výrazně nižší výběr daní, než plánuje vláda Petra Fialy ve svém návrhu státního rozpočtu.

Co se týče struktury rozpočtu, prioritou vlády je eskalace výdajů do resortu obrany, a to mj. na úkor výdajů na podporu bydlení, které rekordně meziročně klesají, na úkor zmíněných výdajů na školství a rovněž na úkor sociálních výdajů, třeba pro rodiny s dětmi a pro zdravotně postižené občany.

S touto vládní rozpočtovou filozofií rovněž nemůžeme souhlasit.

Navíc, třetí astronomicky deficitní rozpočet Fialovy vlády působí silně proinflačně a enormně zdražuje tzv. dluhovou službu, tedy náklady na splácení státního dluhu, které aktuálně tvoří více než třetinu celého rozpočtového deficitu a dynamicky rostou.

Sama jsem k návrhu státního rozpočtu předložila několik pozměňovacích návrhů, které by mj. převedly prostředky, které vláda adresuje do dotačního byznysu soukromým subjektům, anebo je posílá do zahraničí, tam, kde by sloužily sociálně ohroženým českým občanům: pracujícím rodinám s nejmenšími dětmi, zdravotně postiženým, sociálním pracovníkům apod.

V rámci ujištění, že vláda stávkám neustoupí, premiér ujišťoval, že vláda prosadí i důchodovou reformu. Už o ní, o jejích parametrech a o vládních vizích, víte jako poslanci něco více?

Ano, tyto návrhy nám byly cca před 14 dny představeny na jednání s ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou.

Ale nejedná se o žádnou důchodovou reformu hodnou tohoto označení, přestože je to tak vládními představiteli prezentováno. Jde jen o jakýsi krycí název pro výrazné zvyšování věku odchodu do důchodu a pro změnu výpočtu starobního důchodu pro budoucí seniory, kterým se sníží poměr jejich důchodu k předchozí mzdě.

A bude to platit už pro ty občany, kteří odejdou do důchodu v roce 2026 a potom dále.

Podle tohoto návrhu ministra Jurečky se má důchodový věk začít zvyšovat již pro občany narozené v roce 1966, přestože vláda i pan ministr donedávna tvrdili, že tyto změny se dnešních padesátníků v žádném případě týkat nebudou.

Nesmírně pochybný je i samotný mechanismus navázání zvyšování důchodového věku na tzv. dobu dožití, protože mnohem důležitější je v tomto kontextu tzv. doba dožití ve zdraví, která je nyní v České republice u žen i mužů nižší než 65 let.

Nepříjemné je i to, že věk odchodu do důchodu nemá být do budoucna zakotven v zákoně o důchodovém pojištění, ale má být stanoven vyhláškami vlády.

Ze všech těchto důvodů hnutí SPD a já osobně zásadně odmítáme jakékoli zvyšování věku odchodu do důchodu. Hranice 65 let je pro nás absolutně nepřekročitelná! Jestliže ji Fialova vláda nyní prolomí, tak my, pokud budeme součástí příští vlády, vrátíme ji co nejrychleji zpět na současnou úroveň!

Uznávám samozřejmě potřebu posílení udržitelnosti důchodového systému, ale cestou k tomu v žádném případě není zvyšování věku pro nárok na odchod do důchodu, ani snižování důchodů, ale dlouhodobá systematická a komplexní prorodinná politika a podpora porodnosti v pracujících rodinách, důsledný boj proti inflaci, růst mezd, umožnění výkonu řádného pojištěného zaměstnání statisícům občanů v exekucích a zvyšování míry zaměstnanosti a motivace k práci ve společnosti tak, aby rostl objem prostředků vybraných na důchodovém pojištění bez zvyšování jeho sazby.

[ZDROJ](#)